มคอ. 3 รายละเอียดรายวิชา

Course Specification

0305332 การวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative Research)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินทางการศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	2
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	3
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	4
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	6

รายละเอียดของรายวิชา
0305332 การวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative Research)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขต/คณะ/สาขาวิชา สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. **รหัสและชื่อรายวิชา**
   รหัสวิชา 0305332 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. **จำนวนหน่วยกิต**
   จำนวน 3 หน่วยกิต 3(2-2-5)

3. **หลักสูตรและประเภทของรายวิชา**
   หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต การวัดและประเมินทางการศึกษา วิชาเอกเลือก ชั้นปีที่ 3

4. **อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน**
   อาจารย์ ดร.สุธาสินี บุญญาพิทักษ์
   อาจารย์ ดร.วัลลยา ธรรมอภิบาล อินทนิน

5. **ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน**
   ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

6. **รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pro-requisite)**
   ไม่มี

7. **รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite)**
   ไม่มี

8. **สถานที่เรียน**
   วันอังคาร เวลา 08.00 – 12.00 น. ห้อง 426 อาคารเรียน 4 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

9. **วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด**
   28 ธันวาคม 2561

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา : เพื่อให้ผู้เรียน

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.2 เข้าใจและสามารถวิเคราะห์แนวคิดพื้นฐานที่จำเป็นของการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.3 เกิดความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบต่างๆ

1.4 สามารถนำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในบริบททางการศึกษา

1.5 สามารถวางแผนและออกแบบวิจัยคุณภาพในประเด็นทางการศึกษา

1.6 มีความรู้และทักษะประสบการณ์ภาคสนามเกี่ยวกับหลักการและวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การจดบันทึกข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.7 มีความรู้และทักษะในการเขียนเค้าโครงวิจัยเชิงคุณภาพ

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดกรอบแนวคิดและวางแผนการวิจัยและสามารถออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพแบบต่างๆ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาปรัชญา หลักการและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวางแผนการวิจัย การกำหนกรอบความคิดในการวิจัย หลักการและวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มการจดบันทึกข้อมูลการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัย

2. หัวข้อและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
2 ชั่วโมง/สัปดาห์	-	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	5 ชั่วโมง/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ทุกวันพุธ เวลา 13.00 -16.00 น. ณ ห้องรองคณบดีฝ่ายวิชาการ/ห้องพักอาจารย์ชั้น 6 อาคารคณะศึกษาศาสตร์)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

-

1.2 วิธีการสอน

-

1.3 วิธีการประเมิน

-

2. ด้านความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องพัฒนา

สามารถบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 วิธีการสอน

การศึกษาค้นคว้า การนำเสนอ การอภิปราย วิเคราะห์ วิจารณ์รายงานการวิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และฝึกปฏิบัติพัฒนาเค้าโครงวิจัยและประสบการณ์เก็บข้อมูลภาคสนาม

2.3 วิธีการประเมิน

การสังเกตและการตรวจผลงาน

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

ทักษะกระบวนการวิจัย

3.2 วิธีการสอนแบบปฏิบัติจริง

3.3 วิธีการประเมิน

คุณภาพชิ้นงาน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

การทำงานเป็นกลุ่ม

4.2 วิธีการสอนแบบปฏิบัติจริง

4.3 วิธีการประเมิน

-สังเกต สอบถาม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

5.1 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีที่ต้องพัฒนา

(1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์และสถิติพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในวิชาชีพ

(2) สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์และสถิติพื้นฐานในการสื่อสาร การเรียนรู้และการปฏิบัติงานในวิชาชีพการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์และสถิติพื้นฐาน ในการสื่อสาร การเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในวิชาชีพ

5.2 วิธีการสอน

(1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยใช้สื่อเทคโนโลยี โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารแบบออนไลน์ใน

กิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ

(2) การเรียนรู้จากต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น และสื่อสาร เช่น จากผู้สอน เพื่อน วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ

5.3 วิธีการประเมิน

- การสังเกต การตรวจสอบผลชิ้นงาน

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา

-

6.2 วิธีการสอน

-

6.3 วิธีการประเมิน

-

7. ด้านทักษะทางการวัดผล ประเมินผล และวิจัย

7.1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา

(1) สามารถบูรณาการความรู้เพื่อใช้ในการวางแผนออกแบบการวิจัยและมีทักษะในกระบวนการปฏิบัติการวิจัย

(2) รับผิดชอบและมีจิตสำนึกในจรรยาบรรณวิชาชีพทางการวิจัย การวัดและประเมิน

7.2 วิธีการสอน

การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนพร้อมทั้งเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

7.3 วิธีการประเมิน

ประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลาหลาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมิน

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
1	แนวคิด กระบวนทัศน์ และลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ	- บรรยาย อภิปราย สาระสำคัญของงานวิจัยเชิงคุณภาพและการนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา
2	แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบต่างๆ	- ศึกษาค้นคว้า นำเสนอรายงานในชั้นเรียน อภิปราย วิเคราะห์วิจารณ์ในประเด็นที่ศึกษา
3-4	หลักการและวิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ	- นำเสนอกรณีศึกษา **งานวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา**
5-6	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	- อภิปรายเชิงวิเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
7-8	- การออกแบบและวางแผนการวิจัยเชิงคุณภาพ ในประเด็นทางการศึกษา - แนวการเขียนเค้าโครงและรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ	- เลือกปรากฏการณ์ที่สนใจศึกษา ฝึกปฏิบัติและนำเสนอชิ้นงานการปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ ของงานวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา
สอบกลางภาค		
9-12	การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและวิเคราะห์ข้อมูล	- ฝึกปฏิบัติการเก็บข้อมูลภาคสนาม
13-14	นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพภาคสนาม	- นำเสนอ อภิปราย ซักถาม สะท้อนผล และลงสรุป
15	นำเสนองานกลุ่ม (รายงานวิจัยจากภาคสนาม) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และวิพากษ์	- นำเสนอ อภิปราย ซักถาม สะท้อนผล และลงสรุป
สอบปลายภาค		

สื่อการเรียนรู้ : เอกสารประกอบคำบรรยาย, แผ่นใส , ตัวอย่าง ,บทความวารสารและ Power point

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ระยะการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ขอบข่ายการประเมิน	ช่วงเวลา	คะแนน
1.ระหว่างเรียน	1.คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การเข้าเรียน ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ตลอดภาคเรียน	10
	2.การนำเสนอกรณีศึกษา การอภิปรายเชิงวิเคราะห์	นำเสนอกรณีศึกษา อภิปรายเชิงวิเคราะห์ งานวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา	สัปดาห์ที่ 5-6	15
	3.เค้าโครงวิจัยเชิงคุณภาพ	ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาของเค้าโครงวิจัย	สัปดาห์ที่ 8	20
	4. รายงานผลการฝึกปฏิบัติการภาคสนามและวิเคราะห์ข้อมูล	ความถูกต้องครบถ้วนในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการเขียนรายงาน	สัปดาห์ที่ 15	35
2.ปลายภาคเรียน	สอบปลายภาค	สาระทั้งหมด	ตามปฏิทินการศึกษา	20
รวม				**100**

3. เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

คะแนน	ค่าระดับขั้น
80 – 100	A
75 - 79	B^+
70 - 74	B
65 - 69	C^+
60 - 64	C

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

รัตนะ บัวสนธ์ การวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร 2551

นิตยา เงินประเสริฐศรี. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม,” สังคมศาสตร์และมนุษย์ศาสตร์. (27) 61-73 ; กรกฎาคม-ธันวาคม 2544.

นิสา ชูโต. การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : แม็ทส์ปอยท์จำกัด, 2540.

เบญจา ยอดดำเนิน – แอ็ตติกจ์ บุปผาศิริรัศมี และวาทินี บุญชะลักษี. ตำราประกอบการสอนและการวิจัยการศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. การวิจัยเชิงคุณภาพ : แนวทฤษฎีและคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ : ปิยสาร์นการพิมพ์, 2530.

สุภางค์ จันทวานิช และคณะ. งานวิจัยเชิงคุณภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2525.

_____. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

อุษา ดวงสา. การวิจัยเชิงคุณภาพ : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในการศึกษาและสังคมสมัยใหม่. กรงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

แอ็ตติกจ์, ยอร์จเอ., อรทัย อาจอ่ำ และ มาณี ไชยธีรานุวัฒนศิริ. บันทึกประวัติชีวิตบุคคล : เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ = The Life History : AnIntegretive, Contextual Research Tool. กทม : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

Bogdan, Robert C. and Sari Knopp Biklen. Qualitative Research forEdacation. Boston : Allyn And Bacon, 1992.

Denzin, Norman K. and Yvonna S. Lincoln. Handbook of Qualitative Research. Thousand Oaks, California : SAGE Publications, 1994.

Marshall, Catherine and Gretchen B. Rossman. Designing Qualitative Research. 3rd.ed. Thousand Oaks California, SAGE Publications,1999.

Miller, Gale and Robert Dingwall. Context and Method in Qualitative Research. London : SAGE Publications, 1997.

Sherman, Robert R. and Rodman B. Webb. Qualitative Research in Education : Focus and Methods. London : The Falmer Press,1990.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ website สกศ. / วช. / สกว.